ORGANIZAȚIA COOPERATISTĂ ȘI REZULTATELE EI IN TOPOLOVENI

Conferința d-lui Ion Mihalache, la radio

D. Ion Mihalache a rostit Luni seara, la Radio, o conferință din care spicuim următoarele:

Intr'o conferință precedentă, am arătat cum așezările culturale din inițiativă privată care au luat ființă în Topoloveni, sunt strâns legate de ființa cooperativelor locale.

Cooperația întovărășește pe oamenii nevoiași cu scopul ca munca lor să nu mai fie exploatată nici de capital, nici de intermediari.

Cooperația mai urmărește să organizeze munca celor mărunți în așa fel ca să poată concura pe marii producători capitaliști, producând și ei cât mai mult și cât mai de calitate.

Cooperația cere deci organizare, adică muncă luminată și disciplină.

Suntem o țară de țărani mărunți.

Producția agricolă țărănească trebuie așezată pe urzeală cooperatistă.

Care sunt așezămintele cooperative din Topoloveni, ce scopuri, și ce probleme îmbrățișează și cu ce rezultate?

1) In ce privește creditul, în Topoloveni sunt două instituții cooperative de credit:

1) *Banca Populară* „Cârcinovul" și

2) *Federala regională Podgoria.*

Banca Populară a luat ființă în 1901 întemeiată de regretatul Maximilian Popovici, care a adus în Topoloveni prima sământă a cooperației.

Este la fel cu celelalte bănci populare și deaceea nu voi insista asupra ei. Ea a stârpit cămătăria care odinioară a fost în floare aci.

Pot adăugi că are un capital, acum după pierderile conversiunei, de 2½ milioane lei; are local propriu; și că a intreprins și acte culturale și educative precum: ajutoare la școlari săraci, o serie de premii pentru cele mai frumoase costume naționale lucrate de fetele și sătencele din Topoloveni; deasemenea a organizat împreună cu Federala Podgoria expoziții cu premii pentru cele mai bine îngrijite vaci din comună și apoi din regiune.

Federala Podgoria a început să funcționeze în 1908 pentru regiunea de sud a județului.

Până azi a realizat între altele:

Mobilizarea și circulația numerarului dela particulari și de la băncile populare în vremea de dinaintea crizei.

Cu acest numerar și cu împrumuturi dela Casa Centrală și alți creditori s'au îndestulat băncile populare și membrii lor, în momente de trebuință.

Federala a cumpărat și a distribuit fie direct, fie prin organizarea de cooperative speciale, moșiile din Budișteni, Ciulnița, Glâmbocel, Negrești; acestea înainte de război; iar după război; Topoloveni și Voroveni.

A organizat auto-controluri, făcând educație cooperativă, de contabilitate și de administrație.

Federala a lucrat și în alte domenii decât ale creditului și împroprietăririi. Astfel:

A înființat și îndrumat cooperative de producție, moară cooperativă, brutărie cooperativă, cooperativă de fructe, cooperativă de vinificare. Nu toate acestea au reușit, din pricini pe care nu e locul și timpul să le examinez acum.

Cooperative de producție sunt:

Cooperativa „Infrățirea" stăpânește în indiviziune pentru cei aproape 200 membri — 200 hectare de pădure și târgul Duminical „Cârcinovul".

Cooperativa vinicolă „Dealul Topolovenilor". Este cea mai importantă realizare cooperativă.

Cei 155 de membri își aduc toamna strugurii la presele sistematizate ale cooperativei. Aci se vinifică în comun, se depozitează în comun și se vând în comun.

Sătenii iau avans pe must, la depozitare; deasemenea mai iau în cursul anului; primesc sulfat de cupru pe credit; iar după vânzare se face socoteala și se achită definitiv fiecare.

Pivnițele cooperativei în care se depozitează vinul pot cuprinde până la 30 mii decalitri.

Partea originală a acestei cooperative este vânzarea directă la consumatori. Dela beci vinul se vinde și la negustori cu decalitru — dar se vinde mai ales cu sticla etichetată și înfundată, direct la consumator.

Mai avem o *cooperativă de producție și consum*, în satul Goleștii-Badei. Ea este făcută de demobilizați și întreține un mic magazin de consum.

A ridicat Casa Eroilor, având o placă comemorativă, în loc de monument, pentru pomenirea eroilor din comună căzuți în război. Clădirea a costat aproape 500 mii lei și are o sală de spectacole și nunți, cu cămin cultural, radio, etc.

Cooperative de consum propriu zis nu avem în Topoloveni.

In prezent suntem în curs de constituire a două cooperative de alt ordin: cooperativa *Casa Sănătății* de ordin sanitar și cooperativa *Fanfara* de ordin cultural.

„Casa sănătății" va îngriji de higiena și sănătatea locuitorilor comunei Topoloveni.

Cooperativa va avea un medic higienist și cel puțin o infirmieră sau soră de caritate.

Cooperativa Fanfara va înființa pe rând și în măsura posibilităților câte o fanfară în comunele mai importante sau în centrele unde se pot aduna tineri elevi, care să poată merge seara acasă.

Țărănimea din Topoloveni și-a asigurat o independență morală, odată cu independența economică; iar pe de altă parte, cu ajutorul cooperației economice, și-a putut asigura ființa unor așezăminte culturale, artistice și sanitare, menite a ridica atât sufletul cât și trupul săteanului.

Fără de existența acestor cooperative satul Topoloveni nu s'ar mai putea concepe astăzi.

Urez fiecărui sat românesc o organizare cooperativă și educativă cel puțin egală cu a satului Topoloveni.

Congresul asociației internaționale a femeilor medici

La Edinburg s'a deschis al patrulea congres al asociațiunii internaționale al femeilor medici.

Lucrările congresului s'au desfășurat în marea sală de fisiologie a Universității din Edinburg, fiind reprezentate un mare număr de țări.

Romania a fost deasemenea reprezentată de o numeroasă delegație formată din d-nele: dr. Medeea Niculescu, conferențiară la facultatea de medicină din București, și președinta asociației femeilor medici din România, dr. Lucia Bancheriu-Florian, asistentă la facultatea de medicină și secretara asociației, dr. Cornelia Iliescu Bursan, dr. Eliza Stefănescu, dr. Olimpia Petrescu, dr. Eliza Ghenea-Asquini, dr. Eugenia Mateescu, dr. Dorina Drăghescu, dr. Maria Constantinescu.

Delegația asociațiunii române este însoțită de d-nii: prof. Zaharia Florian și colonel Alexandru Bursan.

In cadrul ședinței festive de deschidere a congresului, d-na dr. Medeea Niculescu a salutat congresistele în numele țării noastre.

In ședințele următoare, membrele delegate române au participat la lucrările congresului prin interesante comunicări în problemele de specialitate.

D-na Lucia Bancheriu-Florian a făcut o documentată dare de seamă asupra activității femeilor medici în România.

Printre problemele propuse de delegația română, pentru viitorul congres, sunt: „Viața copilului în internate" și „Copiii și problemele școlare".

Presa română și minoritară în ținuturile unite

Conferința d-lui St. Vlădescu, la Universitatea liberă a învățătorilor din România, la Lipova

D. St. Vlădescu, redactor la ziarul „Viitorul" și președinte al Federației generale a presei din provincie, a conferențiat la Universitatea liberă a învățătorilor din România, la Lipova, tratând despre: *„Presa română și minoritară în ținuturile unite"*.

Conferențiarul vorbește mai întâi despre începuturile tiparniței românești de peste munți și subliniază faptul că acum 100 de ani a apărut „Gazeta Transilvaniei", la Brașov, care a întrunit în coloanele sale pe toți luptătorii și îndrumătorii scrisului românesc din Ardeal și Banat. Marele mitropolit Șaguna, în dragostea sa pentru culturalizarea masselor populare, pentru menținerea limbii și credinței strămoșești, a agonisit un fond de rezistență prin străduința preoților și învățătorilor, pentru susținerea presei românești, precum și a multiplelor opere culturale și cu caracter național.

Sub regimul maghiar, ziarele românești au cunoscut cea mai aspră cenzură, iar ziariștii români au înfundat, în majoritatea lor, temnițele ungurești.

O parte din ziarele românești apărute înainte de război, au fost greu amendate pentru ținuta lor demnă.

Marele român și ziarist de frunte, care a fost Valerie Branisce, a lăsat un manuscris nepublicat încă și care se află la Academia română, unde vorbește, în mod impresionant, despre suferințele îndurate în închisorile ungurești.

După Unire, statul român a lăsat deplină libertate ziarelor minoritare. Inainte de război, în Ardeal și Banat apăreau 17 ziare scrise în limba germană și maghiară, din cari 6 zilnice. Dela 1920 la 1928, gazetele minoritare au crescut la 46, apărând în câte 17—18.000 exemplare zilnic.

Este inexactă afirmația delegatului Ungariei, la conferința internațională a presei, la Paris, când a susținut că presa minoritară din România este sugrumată de cenzură.

Dacă presa minoritară ar fi sugrumată, n'ar apare la Cernăuți 8 cotidiane minoritare și un singur cotidian românesc!

De altfel, aceeași dureroasă constatare o face conferențiarul și în Basarabia, unde, numai la Chișinău, apar 15 cotidiane minoritare și doar 2 românești!

Două ore 25 minute București-Constanța

Cu începere de Luni 19/7 crt., s'au pus în circulație între București N.—Constanța și înapoi trenurile automotoare rapide M. 9 și M. 10. Aceste trenuri vor parcurge întreaga distanță în 2 ore 25 minute, vor opri numai în stațiunea Fetești și vor circula după următorul itinerariu:

Trenul automotor rapid M. 9 va pleca din București la ora 9.00, din din Fetești la ora 10,32 și va sosi la Constanța la ora 11,25.

Trenul automotor rapid M. 10 va pleca din Constanța la ora 21,35, din Fetești la ora 22,30 și va sosi la București N. la ora 24.00.

Aceste automotoare au locuri numai de clasa 2-a.

Călătoria cu aceste automotoare se face în baza unei legitimații speciale al cărei cost este de lei 500. Orice altă legitimație de călătorie cu plata întreaga, cu reducere, gratuită, abonament, etc., nu este valabilă la aceste automotoare.

Legitimația specială se poate procura în București dela Biroul Oficial de Voiaj C. F. R. cu cel mult zece zile și cel mai târziu cu două ore înainte de plecare, iar dela stația București Nord cu două ore înainte de plecarea trenului.

In Constanța, legitimația specială se poate procura dela concesiunile de bilete „Europa" și Wagons Lits și dela stația Constanța în aceleași condițiuni ca la București.

Legitimațiile se emit strict în limita locurilor.

12025

Două zile cu avionul prin văzduhul României

Raidul circular al ziariștilor bucureșteni

I

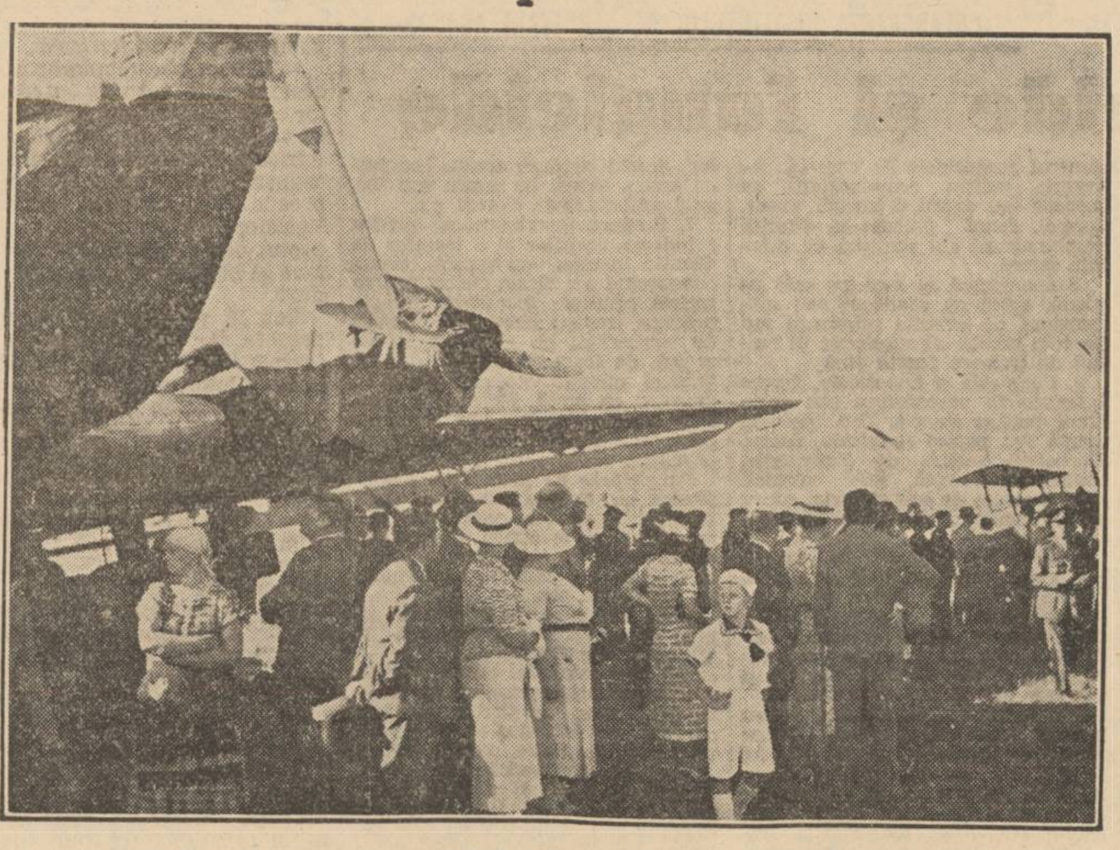

Publicul în jurul trimotorului „România" după aterisarea la Cernăuți.

Din inițiativa ministerului aerului și marinei, un grup de ziariști dela cele mai însemnate cotidiene din Capitală, a intreprins un sbor circular cu avionul prin văzduhul țării.

Drumul aerian străbătut a fost București—Cernăuți—Iași—Cetatea Albă—Galați — București.

Iată cum a decurs această călătorie aeriană, care a precedat punerea în exploatare a noilor linii aeriene „L. A. R. E. S.":

Duminică dimineața, după ce negura udă și fumurie a nopții abia s'a deslipit de dunga neagră a orizontului, suntem la aeroportul Băneasa. In liniștea singurătății matinale pășim la formalitățile obișnuite: un coniac și iscălirea poliței de asigurare.

După o ultimă numărătoare a celor de față, d. căpitan Pompei Cristescu, directorul biroului de presă și propagandă din ministerul aerului și conducătorul nostru, înaintează pe cimentul pistei de plecare. Dinspre hangare o huruială de mare calibru ne anunță că nava noastră aeriană e gata să înfrunte zările. După câteva clipe, „România" vine la „punct".

E un „Junkers" în întregime metalic. Are trei motoare de o forță totală de 1650 cai și în ordine de sbor, cu benzină și călători, cântărește peste 9200 kg.

Acest monstru al aerului, „Barabafta" cum l'au poreclit dela prima vedere gazetarii mucaliți, este pentru moment cel mai mare avion românesc. Pilotat de Nicolae Evghenovici și având la bord pe radio-telegrafistul Gh. Merișescu și mecanicul C. Copelea, ne-a condus 1232 de kilometri deasupra plaiurilor noastre, cu o precizie uimitoare de pullman american.

La 6 și jumătate, cu botul la vânt și motoarele în plin regim, decolăm pe nesimțite. Orizontul se înfundă sub noi și peisajul se transformă curând într'o hartă verde. Pâraele și bălțile par șuvițe de argint viu. Holdele sunt ca niște preșuri colorate și căpițele de fân și pae, perle presărate pe lespezi mici de mozaic. Zărim pădurea întinsă ca o pată de cerneală albăstrie. Drumurile au devenit niște șnururi albicioase și satele sunt simple cioburi smălțuite.

Curând sub noi, apare un oraș: e Mizilul, clădit drăguț în miniatură ca în vitrinele cu jucării. Dar pasărea de fier nu ne dă răgaz să-l privim mai pe'ndelete. Umbra'i aleargă pe pământ și o urmărim cum trece ca un fulger peste case.

Suntem curând din nou deasupra câmpului petecit cu nuanțe sclipitoare. In fund se desprind munții, cuprinși cu delicatețe într'un abur violet. Ici și colo un pisc mai semeț înțeapă nori pufoși cu forme rotunjite.

Cu tot sforăitul cadențat și grav al motorului ne simțim singuri și liniștiți în imensitatea de azur a cerului.

Orașele defilează cu regularitate. Buzău, Râmnicul Sărat, Focșani, sunt identificate cu ușurință. Cu harta în mână, primim cu toții cea mai formidabilă lecție de geografie... pe teren.

Dar telegrafistul intră în funcțiune. De pe bordul „României" o radiogramă merge din undă în undă până'n fund, la București.

Gazetarii mulțumesc d-lui ministru Irimescu pentru încuviințarea acestui sbor. Intrăm apoi în legătură cu postul de emisiune dela Iași; „atențiune, ceață și nor pe valea Siretului" spune bâzâiala țăcănită în casca telegrafistului.

Intr'adevăr, după Mărășești, nori deși și o ceață albă ne înconjoară aparatul. Sburăm jos peste păduri întunecate. Abia zărim Sascutul și am și sburat peste Bacău.

Mai luăm puțină înălțime. S'a făcut din nou senin. Privim mănăstirile moldovenești, cuibărite între dealuri căptușite cu păduri. Câteva clipe peste Roman și Radio-Cernăuți ne chiamă: „România, atențiune! Ceață, nor, în Bucovina..." Suntem iarăși jos. Un viraj pe o aripă deasupra gării dela Rădăuți și ocolim norii buclucași.

Mai avem puțin până la sosire. Cernăuțiul ne și întreabă tot prin unde, cum ne-a plăcut călătoria aeriană...

Urmăm valea sinuoasă a Prutului. Satele se succed cu repeziciune. Peste câteva minute se vede în dreapta Cernăuțiul. Aliniere, case cu acoperișuri roșii, câteva turnuri ascuțite și... sub noi e chiar aeroportul.

Se zărește lume multă, jandarmi și multe soiuri de avioane.

După un viraj lung, motoarele își domolesc vijelia și... am atins pământul.

E abia zece și un sfert...

GRIGORE OLIMP IOAN

Amănunte asupra imprumutului primăriei din Cluj

Cluj, 20 Iulie

După cum am anunțat, primăria din Cluj a hotărît contractarea unui împrumut de 40 milioane lei pe seama orașului, în vederea achitării vechilor datorii și a executării diferitelor lucrări edilitare, cari au de scop îmbunătățirea și înfrumusețarea mai multor cartiere ale orașului.

Tratativele pentru contractarea împrumutului au fost duse cu Casa de economii și cecuri poștale din București, ajungându-se la o înțelegere definitivă în ce privește condițiunile.

Deoarece Casa de cecuri poștale a cerut în răstimp dreptul de ipotecă, comisia interimară a luat în discuție această chestiune, aprobând cererea. Urmează ca, după aprobarea ei de către ministerul de interne, să se facă ultimele forme necesare.

Situația intolerabilă dela poșta Baia-Mare

Personalul înjumătățit și bolnav, nu poate servi publicul

Baia Mare, 19 Iulie

Orașul nostru cu vilegiaturiști, mari intreprinderi industriale și comerciale, regiment, cerc de recrutare și numeroase alte oficii cu corespondență multă avea pe vremuri peste 26 funcționari la poștă și totuși abia putea satisface necesitățile.

Mutați, destituiți și morți, funcționarii acestui oficiu poștal s'au înjumătățit, rând pe rând, ajungând astăzi la un număr de 10—12 oameni, cari fiind constrânși să muncească zi și noapte s'au surmenat și astăzi majoritatea sunt buni de internat în spitale.

Pentru distribuirea scrisorilor, orașul era împărțit în 5 sectoare — și acelea prea mari pentru câte un fractor poștal. Astăzi, aceste 5 sectoare sunt deservite numai de 3 factori poștali. Scrisorile sosesc la destinatar cu întârziere, noaptea, publicul se plânge și factorii poștali deasemenea.

Streinii vilegiaturiști, pentru cari poșta e de mare importanță, își fac o părere cât se poate de proastă despre noi. Și pe bună dreptate.

Conducătorii oficiului poștal spun că au înaintat numeroase rapoarte despre această stare de lucruri, însă direcțiunea P. T. T. nu le-a dat decât promisiuni cu cari nu se poate lucra și satisface publicul. Au intervenit și unii șefi de autorități, dar până și rapoartele făcute de inspectorii direcțiunii au rămas infructuoase.

Publicul cere stăruitor îndreptarea acestei stări de lucruri.

Itinerarul trenului special al Asociației Profesorilor Secundari organizat de „DRUMEȚIA"

București Nord, Plecare 25 Iulie, ora 7.20 dimineațe

Titu	sos. ora	8.14	P. Olt	sos. ora	11.44
Pitești	„ „	9.27	Craiova	„ „	12.47
Slatina	„ „	11.19	Timișoara	„ „	19.09

Persoanele de pe acest parcurs se pot urca în tren în stațiunile mai sus arătate. 8

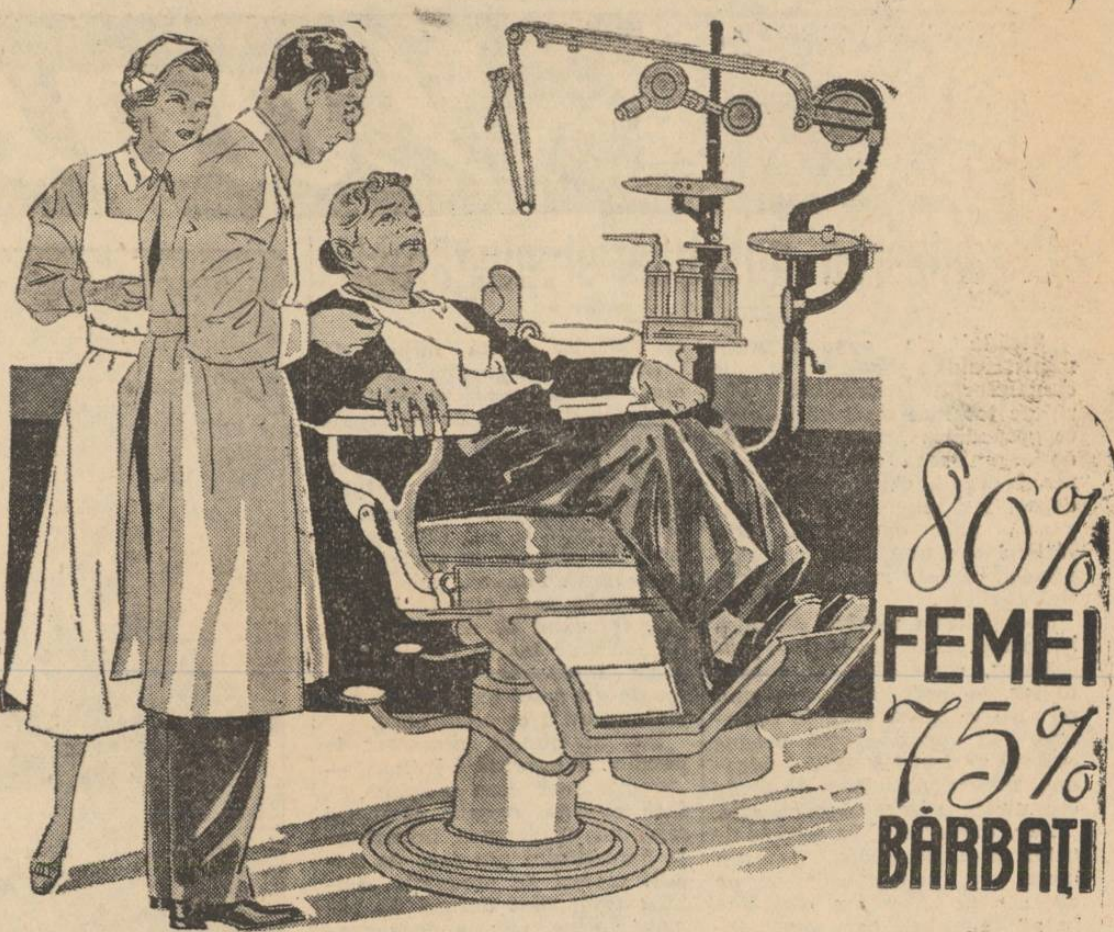

...își pierd dinții înainte de a fi ajuns la maturitate!

E desigur o constatare tristă, dar absolut exactă. Priviți la cei din jurul Dvs. și vă veți convinge că marea lor majoritate au dinții plombați, îmbrăcați cu coroane sau că i-au înlocuit de mult cu danturi artificiale.

De vină sunt de sigur ei; căci au neglijat să-și îngrijească dinții într'un chip rațional și cu mijloace strict științifice. Dar efectul neglijenței lor se cuvine să vă servească drept pildă.

Nu așteptați să vi se strice dinții.

Urmați din timp măsurile de higienă dictate de prevedere, întrebuințând regulat pasta alcalină PERLODONT, a cărei compoziție împiedică desvoltarea microorganismelor, care provoacă caria dentară.

In interesul Dvs. vă sfătuim să vă curățiți dinții de trei ori pe zi: dimineața, după prânz și seara înainte de culcare.

Perlodont

- ALBEȘTE DANTURA.
- PARFUMEAZĂ GURA.

LEI 24

S.A.R. **MARGINA-REȘIȚA**

Cea mai mare fabrică de oțet de vin din Europa a pus în vânzare cu succes deosebit

OȚETUL de VIN

PURIFICAT CU TĂRIE DE 9 GRADE

Reprezentanța și Depozit de Engros: „ADWESA" str. Matei Basarab 2, fost Lucaci. Telefon 3.25.42

CAROL al II-lea
PRIN GRAȚIA LUI DUMNEZEU ȘI VOINȚA NAȚIONALA
REGE AL ROMANIEI
La toți de față și viitori sănătate

Asupra raportului președintelui Consiliului de Miniștri sub Nr. 3378 din 23 Iunie 1937.

Am decretat și decretăm:

ART. 1. Pe temeiul art. 69-78 din legea generală de exproprieri, din 20 Octombrie 1864, cu modificările aduse prin legea pentru modificarea și abrogarea unor articole din legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică, promulgată cu I. D. Nr. 390/4/2/1937 și publicată în M. Of. Nr. 29/-/5/2/937, se declară de utilitate publică, de urgență, pentru interese militare, suprafața de 32 Ha. 9022 m. p. teren fără construcțiuni, situat în Dorohoi și cuprins între străzile Dumbrava Roșie, Calea Dorobanților, terenul Seminarului Dorohoi și terenul Comunei Dorohoi, proprietatea Comunei Dorohoi.

Pentru acest teren se oferă ca indemnizație de expropriere suma de 1.000 lei, de fiecare hectar.

ART. 2. Ministrul Nostru Secretar de Stat la departamentul Apărării Naționale, este însărcinat cu executarea dispozițiunilor din prezentul decret.

Dat în București la 15 Iulie 1937.

(ss) **CAROL II-lea**

Președintele Consiliului de Miniștri și Ministru de Interne

(ss) **Gh. Tătărăscu**

Nr. 2709.

p. conf., Șef birou, G. Bolocan

ULTIMELE INSCRIERI

pentru plecarea din 1 August la

Expoziția INTERNAȚIONALA din PARIS

cu vizitarea orașelor

BUDAPESTA-VIENA-MILANO-VENEZIA

până SAMBATA, 24 IULIE seara

Prospecte și inscrieri la:

O. R. T. Organizația Română de Turism s. a. r. București

Calea Victoriei 70, et. I.

Timișoara: Agenția Klein, Str. Veneția 2

2600

Vederea slabă

a miopilor, prezbiților și în general a acelor cu un defect de refracție corijibil se îmbunătățește prin sticlele filtrante brevet francez **„FILTOREX"**.

Sticlele **„FILTOREX"** elimină razele vătămătoare infraroșii și ultraviolete. Ele sunt prescrise de un oculist între 9—1; 4—8 și se vând marcate de la Lei 250 perechea, cu o garanție de 5 ani, la singurul depozitar pentru România „Societatea **FILTOREX**" Calea Victoriei 55 (în fața Atheneului). 26

ATENȚIUNE!!

Dacă vreți să călătoriți plăcut și liniștit la SOVATA-băi prin TG. MUREȘ, trebue să călătoriți cu autobuzele moderne Diamond pe care cunoscuta firmă Victor Rusu le-a pus în circulație fixând un preț extrem de redus:

100 lei dus și întors iar o singură cursă 55 lei

Plecarea Tg. Mureș Hotel Splendid Sovata-băi

Iată itinerarul:

Ora 6.15	14.45 plecarea	sosirea	10.15	20.20
„ 8	16.45 sosirea	plecarea	8,15	18.15

665

Strungărie

de mare precizie. **SPECIALITATI în SUDURI AUTOGENE**, Construcțiuni de aparate de sudat, Școală practică de sudură Autogenă. Prețuri convenabile

INDUSTRIA INDIGENĂ VITAN

Str. Laborator 69, colț Vitan 106 București 3

Pentru Bacalaureat!
Pentru reușita examenelor!
Folosiți excelenta lucrare

DICȚIONAR FRANCEZ-ROMÂN DE EXPRESII

de prof. TH. MARTINESCU-ASAU

Iată cum știința pune capăt DURERILOR DE PICIOARE

Incepeți de azi acest extraordinar tratament de 3 zile pe cheltuelile noastre.

Principalele elemente tămăduitoare ce se află în cele mai renumite ape sunt acum reunite sub numele de Saltrates Rodell. Disolvați iar și simplu un pumn de Saltrates Rodell în apă caldă. In timp ce înmuiați picioarele în această apă medicamentoasă, durerea dispare ca prin farmec. Bătăturile încetează de a înțepa. Ele se moaie și pot fi ușor îndepărtate. Nu veți mai avea mâncărimi și nici arsuri de picioare. Cereți negreșit încă azi farmacistului sau droguistului Dv. Saltrates Rodell. Vă veți vindeca pentru totdeauna și repede, de cele mai supărătoare dureri de picioare. In caz că nu veți fi satisfăcuți, banii Dv. vă vor fi restituiți fără nicio discuție.

Citiți „ILUSTRAȚIUNEA ROMÂNĂ"